

CBS De Akker – Protocol Schoolkeuze Voortgezet Onderwijs groep 8

Datum eerste versie
Datum laatste versie
Documenteigenaar
Datum volgende toetsing
Datum volgende borging

03-12-2011
04-06-2015
Team CBS De Akker
Schooljaar 2015-2016
Schooljaar 2015-2016

Inhoudsopgave:	Bladzijde:
Hoofdstuk 1 Informatie m.b.t. de schoolkeuze Voortgezet Onderwijs (VO) in groep 8	3
Hoofdstuk 2 Methodegebonden toetsen en uitwerking van de resultaten	3
Hoofdstuk 3 Methode onafhankelijke toetsen (CITO LOVS) van ons leerlingvolgsysteem	3
Hoofdstuk 4 CITO Eindtoets	4
4.1 CITO Eindtoets Basisonderwijs	4
4.2 Werkwijze t/m schooljaar 2013-2014	4
4.3 Werkwijze m.i.v. schooljaar 2014-2015	4
4.4 Schooladvies Voortgezet Onderwijs (VO)	4
4.5 Welk onderwijstype past bij welke Cito score?	5
4.6 Welk brugklastype past bij welke Cito eindtoetsscore?	5
4.7 Heroverweging schooladvies	5
Hoofdstuk 5 Criteria voor indelen in het VO	6
Hoofdstuk 6 Criteria voor indelen in het VO m.b.v. de ‘Friese Plaatsingswijzer’ (FPW)	6
6.1 Achtergrond invoering ‘Friese Plaatsingswijzer’	6
6.2 Het leerlingvolgsysteem (LOVS)	6
6.3 Overgang van CITO Eindtoets naar de ‘Friese Plaatsingswijzer’	6
6.4 Profielen	7
6.5 Uitgangspunten ‘Friese Plaatsingswijzer’	7
Hoofdstuk 7 Contacten met het VO	8
Hoofdstuk 8 Voorlichting op CBS ‘De Akker’ en CBS ‘In de Kring’	8
Hoofdstuk 9 Uitstroom naar het VO	8
Hoofdstuk 10 Volgen van oud-leerlingen	9
Hoofdstuk 11 De keuze van een school voor VO	9
Bijlage 1 Keuzemodel wat wij gebruiken voor de schoolverlaters van groep 8	

Hoofdstuk 1 Informatie m.b.t. de schoolkeuze Voortgezet Onderwijs (VO) in groep 8

Tijdens het laatste leerjaar van de leerlingen op CBS 'De Akker' in groep 8 moet de keuze voor het VO worden gemaakt. Het is belangrijk dat onze schoolverlaters na groep 8 in een onderwijssoort worden geplaatst waar zij met succes de leerstof kunnen volgen. De schoolkeuze mag dus niet te gemakkelijk maar ook niet te moeilijk zijn. Voor plaatsing van leerlingen in de juiste onderwijssoort van het VO maken wij met name gebruik van:

1. De resultaten van de methode gebonden toetsen.
2. De resultaten van de CITO LOVS toetsen.
3. De resultaten van de CITO Entreetoets in groep 7.
4. De kennis die wij van de werkwijze van de leerlingen hebben.
5. De kennis die wij als team van de leerlingen hebben.
6. De informatie die wij van de ouders krijgen.

Hoofdstuk 2 Methode gebonden toetsen en uitwerking van de resultaten

De resultaten van de methode afhankelijke toetsen (de methodetoetsen), worden na iedere toets ingevoerd in ParnasSys, ons webbased leerlingvolg- en administratiesysteem. Maandelijks worden er leerling-besprekingen georganiseerd, zowel op leerkracht- als teamniveau. Deze besprekingen worden geleid door de IB-er. Verder worden 4 keer per jaar gesprekken georganiseerd tussen de IB-er en de leerkracht. Tijdens al deze besprekingen worden de toetsresultaten en de sociaal-emotionele bijzonderheden besproken en er worden conclusies getrokken op drie verschillende niveaus:

1. Conclusies m.b.t. de individuele leerling.
2. Conclusies m.b.t. de groep.
3. Conclusies m.b.t. de doorgaande lijn.

Hoofdstuk 3 Methodeonafhankelijke toetsen (CITO LOVS) van ons leerlingvolgsysteem

Binnen de kwaliteitszorg is het belangrijk om na te gaan wat de resultaten zijn van ons onderwijs: doen wij de goede dingen en voeren wij deze dingen goed uit. Op basis hiervan trekken wij conclusies en nemen maatregelen op individueel-, leerkracht- en schoolniveau. Wij vinden het van belang om hiervoor instrumenten te gebruiken die valide en betrouwbaar zijn. Daarom maken wij (onder andere) gebruik van het CITO LOVS en wordt in groep 7 al een aantal jaren gebruik gemaakt van de CITO Entreetoets en in groep 8 van de CITO Eindtoets. Beide leerlingvolgsystemen zijn methode-onafhankelijke instrumenten. De onderdelen die met het CITO LOVS worden getoetst op onze school zijn:

1. Rekenen voor kleuters
2. Taal voor kleuters
3. Spelling
4. Woordenschat
5. Begrijpend lezen
6. Rekenen – wiskunde
7. DMT (lezen)
8. AVI (lezen)

Deze toetsen gaan niet uit van de dagelijkse leermethodes die op school worden gebruikt. De toetsen bewaken de algemene voortgang van het kind. Ze geven een objectief beeld van een kind voor de vakgebieden: Technisch lezen, begrijpend lezen, woordenschat, spelling, rekenen en de voorbereidende

vaardigheden. De resultaten worden gekoppeld aan een vaardigheidsscore en 1 tot 4 keer per jaar afgenomen (schematisch weergegeven in onze toetskalender). De resultaten van de methode onafhankelijke toetsen, worden na iedere toetsperiode ook ingevoerd in ParnasSys, ons webbased leerlingvolgen administratiesysteem. Door gebruik te maken van deze toetsen hebben wij een goed zicht op de prestaties en ontwikkelingen van onze leerlingen, vergeleken met landelijke gemiddeldes.

Verder vinden er na iedere CITO LOVS toetsweek ELB gesprekken plaats tussen de IB-er en de groepsleerkrachten. Op basis hiervan worden de nieuwe handelingsplannen, groepsplannen en groeps-overzichten gemaakt voor de volgende lesperiode.

Opvallende zaken m.b.t. leerlingen worden uiteraard niet alleen gesignaleerd via methodegebonden toetsen of het CITO LOVS, maar ook via observatie(s) en/of registratie door de groepsleerkrachten.

Hoofdstuk 4 CITO Eindtoets

4.1 CITO Eindtoets Basisonderwijs

De CITO Eindtoets Basisonderwijs kan een controle middel zijn bij het adviseren van de schoolkeuze van de leerling. De onderdelen rekenen, taal, informatieverwerking en wereldoriëntatie (aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs, maatschappelijke verhoudingen en geestelijke stromingen) worden getoetst. De CITO Eindtoets wordt m.i.v. het schooljaar 2014-2015 afgenomen in april. De resultaten van de CITO Eindtoets kunnen worden gebruikt als een 'second opinion'.

Naast deze 'lerende' aspecten zijn een groot aantal kindkenmerken en eigenschappen belangrijk, deze staan vermeld in Hoofdstuk 5. Al deze onderdelen samen vormen de basis voor ons plaatsingsadvies. Deze zaken betrekken wij in ons gesprek met de ouders van de leerlingen van groep 8 om tot een verantwoorde schoolkeuze te komen voor 1 maart.

Met ingang van het schooljaar 2014-2015 vindt de afname van de CITO Eindtoets in groep 8 en het verwijzen van de leerlingen uit groep 8 naar de brugklas in het Voortgezet Onderwijs (VO) op een andere wijze plaats.

4.2 Werkwijze t/m schooljaar 2013-2014

1. CBS 'De Akker' was verantwoordelijk voor het schooladvies voor het vervolgonderwijs.
2. Leerlingen en ouders waren verantwoordelijk voor de keuze van de meest/best passende school.
3. Het Voortgezet Onderwijs was verantwoordelijk voor de plaatsing in het VO.
4. De CITO Eindtoets werd in februari afgenomen.

4.3 Werkwijze m.i.v. schooljaar 2014-2015

Verplichte eindtoets Primair Onderwijs (PO)

Met de invoering van de verplichte eindtoets PO is het schooladvies leidend geworden bij de plaatsing van leerlingen in het VO. De Eindtoets is hierdoor een onafhankelijk en objectief tweede gegeven naast het schooladvies geworden.

4.4 Schooladvies Voortgezet Onderwijs (VO)

Elke leerling in groep 8 van de basisschool krijgt van ons voor 1 maart een schooladvies. Hierin staat welk type VO het beste bij de leerling past. Wij kijken hiervoor o.a. naar motivatie, zelfstandigheid, doorzettingsvermogen, werkhouding, leerprestaties, aanleg en ontwikkeling tijdens de hele basisschoolperiode. Naast dit schooladvies komt er, door de invoering van de verplichte eindtoets PO in april, voor

alle leerlingen in Nederland een zogenoemd ‘objectief tweede gegeven’ bij, in de vorm van een resultaat op de centrale Eindtoets of op een andere eindtoets PO. CBS ‘De Akker’ maakt (en maakte al jaren) gebruik van de CITO Eindtoets.

1. Het schooladvies van de basisschool is vanaf 2015 leidend bij plaatsing van leerlingen in het VO.
2. Basisscholen geven voor 1 maart een schriftelijk schooladvies aan de leerling.
3. De centrale eindtoets wordt m.i.v. het schooljaar 2014 - 2015 in april afgenomen.

4.5 Welk onderwijstype past bij welke Cito score?

De Cito score (standaardscore) geeft een indicatie van het best passende onderwijstype

501-523	Basisberoepsgerichte leerweg
524-528	Basis- en Kaderberoepsgerichte leerweg
529-536	Gemengde/theoretische leerweg
537-544	Havo
545-550	Vwo

4.6 Welk brugklatype past bij welke Cito eindtoetscore?

De Cito score (standaardscore) geeft ook een indicatie van het best passende brugklatype

501-520	Basisberoepsgerichte leerweg
519-525	Basis- en kaderberoepsgerichte leerweg
523-528	Kaderberoepsgerichte leerweg
529-533	Gemengde/theoretische leerweg
533-536	Gemengde/theoretische leerweg en havo
537-540	Havo
540-544	Havo/vwo
545-550	Vwo

4.7 Heroverweging schooladvies

Als een leerling de eindtoets PO beter maakt dan verwacht, moet de basisschool het schooladvies heroverwegen. De basisschool is verantwoordelijk voor deze heroverweging, in overleg met de ouders/verzorgers. De heroverweging kan leiden tot een wijziging in het schooladvies, maar er kan ook beslist worden dat wordt afgeweken van het resultaat van de eindtoets PO.

Soms is het resultaat van de eindtoets PO minder goed dan verwacht. In dat geval mag de basisschool het schooladvies niet aanpassen. Een zeer goed gemaakte eindtoets kan leiden tot een keuze voor een hogere schoolkeuze voor het VO. Het is daarom zeer belangrijk om de eindtoets in april zo goed mogelijk te maken.

Hoofdstuk 5 Criteria voor indelen in het VO

Voor het plaatsen van de leerlingen uit groep 8 in de juiste vorm van het VO maken wij m.i.v. het schooljaar 2012-2013 verplicht gebruik van de 'Friese Plaatsingswijzer'. Daarnaast vinden wij ook de volgende zaken van het grootste belang bij de schoolkeuze voor de leerlingen:

- De motivatie.
- De zelfstandigheid.
- Het doorzettingsvermogen.
- De werkhouding.
- De leerprestaties.
- De aanleg en ontwikkeling tijdens de hele basisschoolperiode.
- Een stimulerend thuisfront.
- De sociale vaardigheden.
- Het maken van huiswerk, met name bij HAVO en VWO.

Bij de schoolkeuze staat, buiten de uitslag van de Friese Plaatsingswijzer, ook altijd voorop:

- De advisering en plaatsing door de school.
- De wens van het kind.
- De wens van de ouders.

Hoofdstuk 6 Criteria voor indelen in het VO m.b.v. de 'Friese Plaatsingswijzer' (FPW)

6.1 Achtergrond invoering 'Friese Plaatsingswijzer'

Met ingang van 01-08-2013 gebruiken we (verplicht) de FPW om te komen tot een goed advies voor plaatsing in het vervolgonderwijs. Deze plaatsingswijzer is een systematiek van advisering voor de leerlingen in groep 8 t.a.v. de plaatsing in het VO. Die advisering wordt gebaseerd op de meerjaarlijkse ontwikkeling van de leerling zoals die zichtbaar wordt in het CITO LOVS van de school.

De FPW is een in en rond Leeuwarden ontwikkelde nieuwe systematiek van advisering voor de kinderen in groep 8 t.a.v. de plaatsing in het VO. De advisering wordt gebaseerd op de meerjaarlijkse ontwikkeling van de leerling zoals die zichtbaar wordt in het leerlingvolgsysteem van de school. De FPW komt voort uit een samenwerking tussen het PO en het VO. Het gebruik van de FPW leidt er toe dat meer leerlingen op een passend onderwijsniveau geplaatst worden en dat er in latere leerjaren minder sprake is van afstroom naar een lager niveau, of opstroom naar een hoger niveau.

6.2 Het leerlingvolgsysteem (LOVS)

Centraal in de advisering m.b.v. de FPW staat het gebruikte leerlingvolgsysteem. Er wordt met name gekeken naar de resultaten van de leerlingen vanaf halverwege groep 6 tot en met halverwege groep 8. Er wordt gekeken naar de ontwikkeling van de leerling bij:

- Begrijpend lezen
- Rekenen en wiskunde
- Technisch lezen
- Spelling

De eerste 2 onderdelen tellen hierbij het zwaarst!

6.3 Overgang van de CITO Eindtoets naar de 'Friese Plaatsingswijzer'

De methode-onafhankelijke CITO Eindtoets zal na de invoering van de FPW meer worden gehanteerd als een 'second opinion'. De ervaringen die inmiddels in de regio Leeuwarden zijn opgedaan zijn zo positief

dat de verschillende koepelorganisaties voor VO en PO in onze provincie hebben besloten om de Plaatsingswijzer vervolgens provinciebreed in te voeren.

6.4 Profielen

Per onderwijsniveau zijn er vier profielen waarop een leerling kan worden aangemeld. Dit heeft ermee te maken, dat een leerling niet altijd voldoet aan de eisen, die nodig zijn voor het betreffende onderwijsniveau. De profielen staan hieronder omschreven. Voor sommige profielen is het nodig, dat de basisschool extra informatie aanlevert. De Toelatingscommissie van de school voor Voortgezet Onderwijs beslist over de plaatsing, na overleg met de basisschool. De vier profielen per onderwijsniveau zijn:

1. Het Basisprofiel

Het Basisprofiel is het vereiste niveau voor het betreffende onderwijsniveau.

2. Het Plusprofiel

Het Plusprofiel is het profiel voor leerlingen die m.b.t. het betreffende onderwijsniveau wat over lijken te hebben en misschien in de toekomst kunnen opstromen naar een hoger niveau.

3. Het Bespreekprofiel

Het Bespreekprofiel is het profiel voor leerlingen die niet geheel voldoen aan de eisen voor het betreffende onderwijsniveau. Zo kan er zich een situatie hebben voorgedaan in het (school)leven van de leerling, waardoor het presteren op school tijdelijk negatief is beïnvloed. Door middel van een schriftelijke onderbouwing geeft de basisschool aan op grond waarvan men van mening is, dat de leerling toch een plek zou moeten krijgen binnen het betreffende onderwijsniveau.

4. Het Disharmonisch profiel

Het Disharmonisch profiel is het profiel voor leerlingen die, op basis van het leerlingvolgsysteem, niet aan de eisen voor het betreffende onderwijsniveau lijken te voldoen, maar waarvoor de verklaring gevonden wordt in een gediagnosticeerde leerstoornis (bijvoorbeeld dyslexie) of een diagnose op sociaal-emotioneel gebied (bijvoorbeeld PDD-NOS, ASS). Ook hierbij geldt, dat de basisschool een schriftelijke onderbouwing aanlevert.

6.5 Uitgangspunten 'Friese Plaatsingswijzer'

1. Het leerlingvolgsysteem is leidend voor de advisering en de plaatsing in het VO.
2. De CITO Eindtoets op de basisschool krijgt de status van 'second opinion' en kan gebruikt worden als aanvullende onderbouwing bij advies en plaatsing. Dit geldt ook voor de CITO Entreetoets, waarbij het om de score per domein gaat, en niet om de totaalscore.
3. De FPW geeft duidelijkheid over de normen.
 - o De FPW is richtinggevend.
 - o Begrijpend lezen en Rekenen & wiskunde zijn doorslaggevend.
4. Voor scholen die met DLE toetsen werken, is er een DLE tabel. Dit heeft geen relatie met de CITO toetsen.
5. Het PO vermeldt in het 'Onderwijskundig Rapport' (onderdeel van het aanmeldingsformulier VO) welke toetsen er zijn gebruikt.
6. Een leerling met een individuele leerlijn krijgt vaak andere toetsen dan die van het groepsniveau: het PO geeft dit aan in het 'Onderwijskundig Rapport'.
7. De FPW maakt deel uit van het 'Onderwijskundig Rapport' en wordt door PO volledig ingevuld.
8. De basisschool is verantwoordelijk voor het advies, de VO school is verantwoordelijk voor de plaatsing.

Meer informatie is te vinden op de website www.frieseplaatsingswijzer.nl

Hoofdstuk 7 Contacten met het VO

CBS 'De Akker' heeft contacten met veel scholen voor voortgezet onderwijs. Wanneer ouders voor deze keus staan, raden wij ze dringend aan zich op meerdere scholen te oriënteren. Om een definitieve keuze te maken na deze oriëntatie, vindt voor 1 maart overleg plaats tussen de ouders, de leerling die van school gaat en de leerkrachten van groep 8. De keuze voor een VO school moet jaarlijks ook voor 1 maart worden doorgegeven aan de VO scholen.

Alle ouders van de leerlingen van groep 8 komen op school en hebben een gesprek met de leerkrachten van groep 8. Dit gesprek gaat over de Friese Plaatsingswijzer en het advies wat daarbij gegeven wordt voor de schoolkeuze van het VO. De meeste leerlingen uit groep 8 kiezen voor vervolgonderwijs op het 'Stellingwerf College' in Oosterwolde of CSG 'Ljudger' in Waskemeer of Drachten.

Hoofdstuk 8 Voorlichting op CBS 'De Akker' en CBS 'In de Kring'

Voor de ouders van de leerlingen van de groepen 7 en 8 houden we in samenwerking met CBS 'In de Kring' jaarlijks een informatieavond over het VO in de regio en de schoolkeuze. Jaarlijks geven we de informatie over de open dagen van het VO in de regio aan de kinderen van groep 8 mee.

De groepsleerkrachten van groep 8 verstrekken de betreffende school voor VO de gevraagde informatie in de vorm van een onderwijskundig rapport. Daarbij vraagt de school om de uitslag van de CITO Eindtoets en het advies van de groepsleraar. Wijkt het advies van de groepsleraar af van de keuze van de ouders van het kind, dan kan de school voor VO nadere informatie en motivatie van het advies vragen aan zowel de school als de ouders.

Hoofdstuk 9 Uitstroom naar het VO

De leerlingen van CBS 'De Akker' gingen de afgelopen 13 jaren naar de volgende scholen voor VO:

Schooljaar	PRO	VMBO BBL	VMBO K-T	MAVO HAVO	HAVO VWO	VWO/+/ TT	Totaal
2002-2003	-	3	2	15	10	-	30
2003-2004	-	3	3	2	11	-	19
2004-2005	-	-	2	4	17	-	23
2005-2006	-	4	6	8	9	-	27
2006-2007	-	2	5	9	5	5	26
2007-2008	-	3	4	3	7	2	19
2008-2009	1	2	4	1	4	5	17
2009-2010	1	1	4	7	5	7	25
2010-2011	1	1	4	2	10	2	20
2011-2012	-	1	6	6	7	2	22
2012-2013	-	8	6	4	6	6	30
2013-2014	1	3	2	7	7	3	23
2014-2015	-	3	1	6	5	5	20

Hoofdstuk 10 Volgen van oud-leerlingen

Wij volgen onze oud-leerlingen en krijgen de resultaten die zij boeken in de 1^e, 2^e en 3^e klas van het VO. Die resultaten worden aangeleverd door de school waar zij naar toe zijn gegaan. Wij houden ons ook van harte aanbevolen voor de ervaringen van ouders en onze oud-leerlingen op het VO. Wij zijn vooral benieuwd naar de daar gevolgde werkwijze en het welbevinden van onze oud-leerlingen. Het komt ook voor dat oud-leerlingen (van bijvoorbeeld VWO TTO) nog een keer op CBS 'De Akker' terugkomen om een les (bijvoorbeeld Engels) aan de leerlingen op hun 'oude' basisschool te geven.

Hoofdstuk 11 De keuze van een school voor VO

Aan de schoolkeuze gegevens voor het VO mogen geen kwalificaties met betrekking tot de school worden ontleend. Of een school nu 'goed' of 'slecht' is, is niet te filteren uit dit zwart-wit gegeven. Hiervoor zou men per individuele leerling de begin- en eindsituatie moeten vaststellen en aan de hand van deze gegevens bepalen of een leerling een ontwikkeling heeft doorgemaakt die lager, passend of hoger is ten opzichte van zijn leeftijdsgenoten. Daarbij houden we dan nog niet eens rekening met de persoonlijke situatie van een leerling.

Op grond van de landelijk genormeerde toetsen en de uitslagen van ons CITO Leerlingvolgsysteem en de CITO Eindtoets durven we te stellen dat de kwaliteit van het aangeboden onderwijs en het niveau van de school goed is. Overigens staan kwaliteit van het onderwijs en het welzijn en welbevinden van leerlingen bij ons meer voorop dan 'kwantiteit' of de prestaties van individuele leerlingen. Leren is op CBS 'De Akker' dan ook een gebeuren dat in een context plaats vindt van onderricht, ervaren, ondervinden, uitdaging, zelfstandigheid en de wisselwerking (samenwerking) en inbreng van derden (ouders)!